

Довідка

щодо впровадження проектів міжнародної технічної допомоги

Міжнародна технічна допомога (МТД) – ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 №153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» затверджено Порядок, який визначає процедуру залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, в тому числі державної реєстрації, моніторингу проектів (програм), акредитації виконавців (юридичних осіб - нерезидентів).

Міжнародна технічна допомога може залучатись у вигляді:

- будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні;
- робіт і послуг;
- прав інтелектуальної власності;
- фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті;
- інших ресурсів, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій.

В області реалізується значна кількість проектів за кошти міжнародної технічної допомоги та грантових програм. Такі проекти реалізуються у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, спорту та ін.

Обласна державна адміністрація є бенефіціаром наступних проектів:

1. Проект Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Завершено реалізацію третьої фази Проекту, яка здійснювала фінансову підтримку громад у реалізації мікропроектів і включала два компоненти - сільський та муніципальний.

Значна увага приділялася відновленню соціальної та комунальної інфраструктури у пріоритетних сферах: охорона здоров'я, управління водними ресурсами, покращення управління житловим сектором, енергоефективність і місцевий економічний розвиток.

Під час впровадження III фази Проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» розпочався новий напрямок удосконалення місцевого самоврядування через впровадження інноваційних технологій на місцевому рівні - Проект «Розумні міста».

У III фазі проекту брали участь:

➤ з реалізації інфраструктурної складової: Бахмацький, Бобровицький, Городнянський та Срібнянський райони. Реалізовано 17 мікропроектів;

➤ на умовах співробітництва територіальних громад: Борзнянський, Варвинський, Прилуцький та Семенівський райони. Реалізовано 4 мікропроекти, що пройшли узгодження з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Всього за цими напрямками були впроваджені енергозберігаючі заходи у 7 школах, у 2 НВК і дитячому садку, проведено реконструкцію вуличного освітлення в 5 селах, покращена якість медичних послуг у 5 селах, збудовано водогін.

➤ у муніципальному компоненті - міста Ніжин та Прилуки.

Зокрема, підвищення енергоефективності житлових будинків спільно з місцевими органами влади та ОСББ (14 ОСББ – у м. Ніжин та 12 ОСББ у м. Прилуки) і 6 проектів інноваційного управління - «розумне місто» (4 у м. Ніжині та 2 –м. Прилуки).

Також громадськими організаціями реалізовані 6 мікропроектів в освітніх закладах: два мікропроекти по школі №2 та 1 – у школі №9 м. Ніжина, два мікропроекти по ДНЗ №4 і 1 у школі №6 м. Прилуки.

2. Програма ПРООН «ClimaEast: збереження та стале використання торфовищ» у Чернігівській області.

Завершено реалізацію Проекту, в результаті якого здійснено відновлення деградованих земель з їх використанням під пасовища, створено природоохоронний об'єкт – регіональний ландшафтний парк «Ніжинський» площею 6,1 тис.га та прокладено 3 екостежки на території парку (2 пішохідні, 1 – велосипедна). Також створені та функціонують сільськогосподарські кооперативи у селах Кукшин та Вертіївка Ніжинського району («Калина», «Вертіївський»). Налагоджено виробництво твердопаливних брикетів. Створено об'єднання сільськогосподарських кооперативів у с. Кукшин – ОСОК «Чернігівщина екологічна».

Завершені роботи щодо відновлення (реконструкції) гідротехнічних споруд осушувально-зволожувальної системи «Смолянка» задля подальшої екологічної реабілітації порушених (деградованих) торфовищ та управління земельними ресурсами в межах осушувально-зволожувальної системи Смолянка.

3. Проект «Українська регіональна платформа громадських ініціатив». Завершено реалізацію Проекту, метою якого була підтримка місцевих організацій громадянського суспільства, зокрема тих, що знаходяться у сільських та віддалених місцевостях.

Основними напрямками діяльності за проектом були:

⇒ Програма грантів для місцевих ОГС та громадських ініціатив в цільових регіонах. Конкурс грантів передбачав розподіл бюджетів проектів як на заплановану діяльність (розвиток громадянського суспільства, активізація співпраці і т.д.), так і на організаційний розвиток (інституціоналізації, підготовки управлінських кадрів, стратегічного планування, організаційний розвиток, оцінка і т.д.). Переможці конкурсу отримали грант для забезпечення сталого розвитку та зміцнення потенціалу у сфері сталого розвитку.

⇒ "Школа громадського активіста" (навчання) для грантоотримувачів проводилась з метою забезпечення розвитку організацій та ефективного використання коштів гранту - організаційний розвиток, фінансовий та управління грантами, робота із засобами масової інформації, створення коаліцій, моніторинг місцевих рішень органів влади та бюджетному процесі, гендерної рівності та підходів в галузі прав людини тощо.

⇒ Заохочення кращого розуміння та обміну між регіонами заходу включали в себе ряд ввідних ознайомчих поїздок і програм обміну для грантоотримувачів з різних регіонів України - відвідування успішних ОГС, серії вебінарів, комунікація за допомогою Facebook сторінки проекту, як спільної Інтернет-платформи.

⇒ Створення регіональних та національних мереж та коаліцій ОГС. Були створені коаліції в інтересах проведення спільних заходів; розширено участь представників громадянського суспільства в політичному діалозі на місцевому та регіональному рівні.

⇒ Діяльність, пов'язана з управлінням проектами - робочі зустрічі, он-лайн конференції, щорічні форуми - включала в себе обговорення успіхів і проблем у ході реалізації проекту, успішний обмін практиками, майстер-класи запрошених експертів і т.д.

4. Проект «Модернізація вуличного освітлення у м. Мена» програми Європейського Союзу SUDEP «Підтримка міст Східного Партнерства в імплементації Планів дій сталого енергетичного розвитку (SEAP) в рамках Угоди Мерів». В ході реалізації проекту встановлено 331 світильник системи вуличного освітлення. Встановлення світлодіодних світильників заощаджує споживання електричної енергії на потреби вуличного освітлення та зменшує викиди CO₂ в атмосферу.

Всього передбачається встановити 1403 світильники, а також оновити електромережі та щитові. Строк реалізації проекту продовжено до 25.06.2018.

Облдержадміністрація є територіальним координатором **проекту «Угода мерів – Схід»**. На сьогодні наявні 12 підписантів: 4 міста обласного значення (Чернігів, Ніжин, Прилуки та Новгород-Сіверський), 5 малих міст (Сновськ, Мена, Носівка, Городня та Корюківка) і 3 селища міського типу (Варва, Сосниця, Короп). Завдяки участі в Угоді мерів міста та селища мають можливість отримати позитивні досягнення у сфері реалізації проектів з використанням енергоефективних технологій, збільшення доступності енергії, поліпшення соціального та економічного добробуту.

Підписанти Угоди взяли зобов'язання скоротити власні викиди CO₂ щонайменше на 30% до 2030 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно орієнтованої економіки та підвищенню якості життя.

У 2018 році впроваджуватимуться ще 2 проекти, бенефіціаром яких виступає Чернігівська обласна державна адміністрація, а саме:

Проект ЄС «Активізація малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах України - Білорусі», мета якого – підвищення комерційних можливостей, ділової активності та взаємодії МСБ у малих містах прикордонних регіонів України-Білорусі на 10% шляхом створення платформи для взаємодії між МСБ, органами місцевого самоврядування та інфраструктурами підтримки бізнесу прикордонних регіонів України-Білорусі.

Проект реалізується Чернігівською регіональною торгово-промисловою палатою, виконавчим комітетом Прилуцької міської ради у партнерстві з виконавчими комітетами Славутицької міської ради, Вараської міської ради, Славутицьким міським фондом підтримки підприємництва та Гомельським інститутом споживчої кооперації в рамках Програми територіального співробітництва країн Східного партнерства Білорусь-Україна «ЕaPТС», що фінансується ЄС.

Координатор проекту – Департамент економічного розвитку облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.01.2019рр.

Проект ЄС «Транскордонна система гідрометеорологічного та екологічного моніторингу річки Дніпро», мета якого полягає в розробці систем моніторингу води в річці на території двох держав (України та Білорусі). Системи автономні та безпроводні, живитимуться від сонячних панелей. Отримана інформація передаватиметься через мобільний інтерфейс на сервер, до якого матимуть доступ усі користувачі. Таким чином можна відслідкувати зміну параметрів протягом певного часу. У випадку швидкого підйому рівня води, значного забруднення тощо, спрацюватиме служба смс-інформування для ДСНС України.

З української сторони проект реалізується Чернігівським національним технологічним університетом, Деснянським басейновим управлінням водних ресурсів, ГО "Центр «Доброчин»".

Координатор – Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.04.2019рр.

Серед ОТГ **прикладом** використання альтернативних джерел фінансування для розвитку є **Кіптівська об'єднана територіальна громада**, яка стала учасником Програми «U-LEAD з Європою: Покращення якості місцевих послуг для населення», за рахунок чого модернізовано та оснащено сучасною технікою Центр надання адмінпослуг, а також Проекту з організації землеустрою та впровадження стратегії місцевого економічного розвитку в умовах децентралізації, який втілюється Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Чернігівська область є учасником Проекту «Підвищення інвестиційної привабливості України і конкурентоспроможності регіонів» програми «Польська допомога для розвитку».

Реалізація проекту здійснюється за 5-ма напрямками – залучення та обслуговування закордонних інвестицій, стратегічне планування регіонального розвитку, вдосконалення системи моніторингу та оцінювання, підтримка підприємництва, реалізація проектів з підтримки зростання конкурентоспроможності та підвищення потенціалу розвитку регіону. Проект реалізується в 7 областях: Житомирській, Черкаській, **Чернігівській**, Тернопільській, Київській, Львівській та Вінницькій та двох містах (Біла Церква, Коростень).

Крім того, Чернігівська область стала пілотною у Проекті **FORBIZ** в рамках ініціативи EU4BUSINESS (бенефіціари проекту: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна регуляторна служба України, Офіс ефективного регулювання BRDO (Better Regulation Delivery Office) для формування методології розробки політики МСП на регіональному та місцевому рівнях.

З метою пошуку потенційних інвесторів, залучення міжнародної технічної допомоги розроблений Грантовий дайджест «Будь у курсі подій – дій», який містить інформацію щодо відкритих для участі грантових конкурсів, проектів міжнародної технічної допомоги та програм пільгового кредитування міжнародних фінансових організацій з його подальшими щомісячним оновленням.